

Опис окремої одиниці освітньої програми (навчальної дисципліни)

1.32. Технологічний практикум (обслуговуючі види праці)

Тип дисципліни:

нормативна

Семестр:

третій, четвертий, п'ятий

Обсяг дисципліни:

загальна кількість годин – 420 (кредитів ЄКТС – 14), аудиторні години: практичні – 192.

Лектори:

старший викладач Ліщинська-Кравець Г.Л., викладач Гром Г.Л.

Результати навчання:

Знати:

- основні відомості з історії виникнення та розвитку вишивки, в'язання, ткацтва та килимарства на Україні;
- локальні особливості мистецтва вишивки, в'язання, ткацтва; типологію виробів;
- особливості та принципи побудови орнаментальних композицій та їх основні елементи;
- розгорнуту класифікацію технік вишивання, в'язання, ткацтва, килимарства;
- вимоги до підготовки ниток та тканини для вишивання, в'язання, ткання;
- технологічні особливості швів української вишивки, в'язаних елементів, ткацьких переплетень;
- способи змережування, зубцювання та обробки краю вишитого, в'язаного, тканого виробу;
- основні технологічні вимоги до технік вишивання, в'язання, ткання;

Спосіб навчання:

аудиторне.

Необхідні обов'язкові попередні та супутні дисципліни:

- художнє проектування;
- креслення.

Зміст навчальної дисципліни:

Технологія ручної вишивки:

Вишивка як вид народної художньої творчості. Класифікація та технологія ручних швів. Початкові шви. Техніки прозоро-рахункової групи. Поверхнево-нашивні рахункові техніки. Поверхнево-нашивні нерахункові техніки. Ажурна вишивка. Вишивка бісером, стекларусом, блискітками. Крій та розміщення вишивки на виробах. Асортимент вишитих виробів. Кінцева обробка вишитих виробів.

Технологія в'язання гачком і спицями:

Інструменти та матеріали для в'язання гачком. В'язання елементів та запис схем. Обробка зрізу тканини мереживом. Філейне мереживо. Техніка в'язання поздовжнього і поперечного мережива. В'язання по колу. Класифікація в'язаних мотивів та способи їх з'єднання. Техніка в'язання на вилці. Техніка в'язання довгим гачком. В'язання спицями. Види петель та їх умовні позначення. В'язання спицями за схемою. Вив'язування узорів спицями. Виконання орнаменту, в'язаного спицями. Проектування та в'язання спицями виробів з убавленням та прибавленням петель. В'язання п'ятьма спицями. Проектування та в'язання спицями виробів за викрійкою.

Технологія ручного ткацтва та килимарства:

Історія виникнення та розвитку ручного ткацтва та килимарства. Пряжа та нитки для ткання. Пристрої для ткання. Ткацькі переплетення. Ткацький розрахунок. Підготовка верстата до роботи. Особливості орнаментальних композицій тканих виробів. Основні техніки узорного ткання. Способи опорядження тканих виробів. Традиційні килимові вироби України. Пристрої та обладнання, що використовуються при виготовленні килимових виробів. Технологічні особливості виготовлення килимових виробів. Рахункова (закладна) техніка

виготовлення килимових виробів. Гребінчаста техніка килимарства. Особливості виготовлення ворсових килимових виробів. Гобелен. Опорядження килимових виробів.

Рекомендована література:

Основна:

1. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво: навч. посіб. / Є.А. Антонович, Р.В. Захарчук-Чугай, М.Є. Станкевич. – Львів : Світ, 1993. – 272 с. : іл., табл.
2. Булгакова-Ситник Л. Подільська народна вишивка: Етнографічний аспект / Л. Булгакова-Ситник; ред. О. Козакевич. – Львів: Ін-т народозн. НАН України, 2005. – 328 с.: іл.
3. Гасюк О.О. Художнє вишивання / О.О. Гасюк, М.Г. Степан. – К., 1983. – 103 с.: іл.
4. Данченко О.С. Невмируще джерело : Бесіди про українське народне мистецтво / О.С. Данченко. – К. : Мистецтво, 1975. – 190 с. : іл.
5. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник у 2-х т. / Авт. кол. І.В. Голод, В.І. Білик та ін.; за заг. ред. Я.П.Запаска. – Львів: Афіша, 200. – Т.1: А – К. – 368 с.; – Т.2: Л – Я. – 400 с.
6. Добривода О.І. Духовні скарби українського народу в житті молоді / О.І. Добривода. – Тернопіль : МП „Чумацький шлях”, 1994. – 304 с. : іл.
7. Еременко Т.И. Вышивки: Техника. Приемы. Изделия / Т.И. Еременко. – М.: АСТ – Пресс, 2000. – 192 с.
8. Захарчук-Чугай Р.В. Нові узори вишивок / Р.В. Захарчук-Чугай // Жовтень. – 1984. – № 7. – С. 133 – 134.
9. Кара-Васильєва Т. Історія української вишивки: книга-альбом / Т.В. Кара-Васильєва. – К.: Мистецтво, 2008. – 464с.: іл.
10. Кара-Васильєва Т.В. Декоративне мистецтво України ХХ ст.: У пошуках „великого стилю” / Т.В. Кара-Васильєва, З.А. Чегусова. – К.: Либідь, 2005. – 280с., іл.
11. Кара-Васильєва Т.В. Українська вишивка: посіб. / Т. Кара-Васильєва, А. Чорноморець. – Київ: Либідь, 2002. – 160 с.: іл.
12. Кара-Васильєва Т.В. Учіться вишивати / Т.В. Кара-Васильєва, А.А. Заволокіна. – К.: Реклама, 1988. – С. 47 – 95.
13. Кара-Васильєва Т.В. Шедеври церковного шитва України (ХІІ – ХХ ст.) / Т.В. Кара-Васильєва. – К.: Інф.-вид. центр Укр. Правосл. Церкви, 2000. – 96 с.: 77 іл.
14. Кот М.П. Вишивка Дрогобиччини: Традиції і сучасність / М.П. Кот. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1999. – 107 с.
15. Крвавич Д.П. Українське мистецтво: У 3-х ч.: навч. посіб. для студ. вузів / Д.П. Крвавич, В.А. Овсійчук, С.О. Черепанова. – Львів: Світ, 2003. Ч.1 / Передмова В.Г. Скотного. – 2003. – 256 с.: 16 вкл. іл.; Ч.2 / Передмова С.М. Павлюк. – 2004. – 268 с.: 80 вкл. іл.
16. Кузан Н. Завдання для самостійної роботи студентів з практикуму у навчальних майстернях. – Методичний посібник / Н.І.Кузан, Г.Л. Ліщинська-Кравець, Г.Л. Гром. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. – 2010. – 130 с.
17. Кузан Н. Художня вишивка. – Навчально-методичний посібник для студентів інженерно-педагогічного факультету / Н.І.Кузан, Г.Л. Ліщинська-Кравець. – Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2010. – 110 с
18. Кулинич-Стахурська О. Мистецтво української вишивки / О. Кулинич-Стахурська. – Львів, 1996. – 171с.
19. Кулинич-Стахурська О. Мистецтво української вишивки: Техніка і технологія / О. Кулинич-Стахурська – Львів: Місіонер, 1996. – 155 с.: іл.
20. Литвинець Е.М. Голки, нитки, намистинки: наук.-попул. кн. / Е.М. Литвинець – К.: Веселка, 1989. – С. 15-16.
21. Литвинець Е.М. Українське народне мистецтво. Вишивання і нанизання: альбом / Е.М. Литвинець. – К: Вища школа, 2004. – 355 с.: іл.
22. Ліщинська-Кравець Г. Мистецтво в'язання. – Навчально-методичний посібник для студентів інженерно-педагогічного факультету / Г.Л. Ліщинська-Кравець, Н.І.Кузан. – Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2010. – 110 с.

23. Манучарова Н.Д. Вишивка / Н.Д. Манучарова // Українське народне мистецтво: Тканини та вишивки. – К., 1960. – С. 17 – 19.
 24. Оршанський Л. Технологія ручного художнього ткацтва: Навчальний посібник / Л.В Оршанський, Г.Л Гром. – Дрогобич: НВЦ “Каменяр”, 2005. – 104 с.
- допоміжна:*
25. Оршанський Л. Художнє килимарство у школі / Л.В.Оршанський, Г.Л Гром. – Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І.Франка. 2009. – 68 с.
 26. Оршанський Л.В. Золота скриня. Українські художні ремесла: практич. посіб. / Л.В. Оршанський, Л.В. Савка, П.А. Зубрицький та ін.; укл. Б.М. Терещук. – Чернівці: Видавничий дім „Букрек”, 2007. – 176 с. : іл.
 27. Оршанський Л.В. Традиційний український орнамент. Методика навчання : навч.- метод. посіб. / Л.В. Оршанський. – Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2008. – 202 с. : іл.
 28. Оршанський Л.В. Художні ремесла в школі: навч.-метод. посіб. для студ. / Л.В. Оршанський, Л.В. Савка, Г.М. Мельник та ін. – Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2007. – 286 с. : іл.
 29. Радкевич В.О. Технологія вишивки / В.О. Радкевич, Г.М. Пащенко. – К.: Вища школа, 1997. – 299 с.: іл.
 30. Савка Л.В. Традиційна українська вишивка: класифікація та характеристика технік вишивання / Л.В. Савка // Золота скриня. Українські художні ремесла: практич. посіб. – Чернівці: Вид. дім „Букрек”, 2007. – С. 5 – 23.
 31. Тищенко О.Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XII – XVIII ст.) / О.Р. Тищенко. – К. : Либідь, 1992. – 192 с. : іл.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Етнографічна колекція "Кровець" веб-сайт про суспільство/культуру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://krovets.com.ua/>
2. Ткацтво України - відео майстеркласи з ткацтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.youtube.com/channel/UCOnR5-m-3iZohn_KQukKZew
3. Всеукраїнський освітній портал «Острів знань» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ostriv.in.ua/>
4. Трудове навчання – веб-сайт для вчителів трудового навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.trudove.org.ua/>
5. Сайт «Вишиванка». Режим доступу: vishivanka.net.ua
6. Культура України – електронна бібліотека <http://elib.nplu.org/>
7. Багатоцільовий сайт для науки та освіти Мислене древо <http://www.myslenedrevo.com.ua/>
Тематичний інтернет-навігатор
http://www.nbuv.gov.ua/webnavigator/Dekorativno_prykladne_mystetstvo

Форми та методи навчання:

– показ (демонстрування), виконання практичних робіт, самостійна робота студентів.

Методи і критерії оцінювання:

– поточний контроль: поточне оцінювання проводиться у процесі виконання студентами практичних занять та освоєння теоретичного матеріалу; індивідуальне завдання проводиться на завершальному етапі навчання й передбачає оцінку якості виконаного виробу;

– підсумковий контроль: диференційований залік у третьому, четвертому та п'ятому семестрах;

100-бальна шкала оцінювання.

Мова навчання:

українська.

Кафедра:

технологічної та професійної освіти.